

Over het belang van vakmanschap en verbinden

Interview met Ronald ter Hoeven en Tonnie Floor van Sportservice Ede

Na een voorspoedige rit vanuit Zeist kwam ik aan bij Zwembad de Peppel in Ede voor een gesprek met de directeur. Niet alleen van het zwembad maar ook van Sportservice Ede, Wageningen en Rhenen. Er werd druk gewerkt. De entree was net helemaal gereinigd. Ik zag allemaal lachende gezichten van medewerkers die hun werk kennelijk met plezier deden. Toeval of heeft de manier van organiseren daar wat mee te maken? Tijd om de directeur en een teamleider eens aan de tand te voelen.

TEKST HANS DIJKHOFF

Ronald ter Hoeven is van huis uit een fanatieke sporter en deed in het verleden aan waterpolo en moderne vijfkamp (vijf verschillende sporten worden gecombineerd: schermen, zwemmen, paardrijden en een combinatie van hardlopen en pistoolschieten).

Dat kun je dus behoorlijk allround noemen. Omdat hem gezegd werd dat de ALO een opleiding tot werkloosheid was, heeft hij gekozen voor een andere carrière, waarbij het zwemmen toch altijd een grote rol bleef spelen.

Tonnie Floor is een echte docent LO, afgestudeerd aan de HAN. Na zijn studie kwam hij terecht bij Sportservice Ede als combinatiefunctionaris en vakleerkracht. Binnen de organisatie zet hij zijn carrière voort als teamleider Sport en Beweging.

Verleggen van verantwoordelijkheid

Tijdens het gesprek merk je dat je te maken hebt met twee mensen met passie voor hun vak en met een duidelijk doel voor ogen.

Floor zegt: "Het eerste wat Ter Hoeven na een inwerkperiode deed, was zorgen dat de teams zeggenschap kregen over hun werk. Zaken werden niet meer top-down opgelegd maar teams mochten zelf aan de slag. De expertise zit bij de mensen zelf en de verantwoordelijkheid werd zo laag mogelijk in de organisatie gelegd."

Zaken werden niet meer top-down opgelegd maar teams kregen meer eigen verantwoordelijkheid.

Het begon bij het zwembad. Daar mochten de verschillende teams hun eigen 'producten' als zwemlessen, aquasporten, enz. verkopen. Eigen verantwoordelijkheid en fouten mogen maken, zorgt voor meer passie en betrokkenheid al is het een weg met vallen en opstaan. "De werkwijze werd ook toegepast bij de teams binnen Sport en Bewegen."

De teams hebben verschillende profielen, bijvoorbeeld de buurtsportcoach 'sport en buurt' (waarvan de meeste een ALO-bevoegdheid hebben), die werkt om mensen hun leven lang aan het bewegen te krijgen en te houden. Bewegen wordt ook ingezet als middel om de sociale cohesie in de buurt te versterken. Daarvoor wordt samenwerking gezocht met onder meer de zorg, wijkteamleden en welzijnsorganisaties."

Filosofie

"Onze missie is: 'Wij maken Sport en bewegen bereikbaar voor iedereen'. Daarnaast hebben we vier kernwaarden benoemd die bepalend zijn voor alles wat we doen: verbinden, inspireren, activeren en vakmanschap. En als je de beginletters neemt krijg je 'Via-vakmanschap'. Deze kernwaarden geven richting aan alles wat we doen. Om het vakmanschap te vergroten zijn de opleidingsbudgetten gestegen en we praten constant met de medewerkers over scholing en het beste uit jezelf halen", aldus Ter Hoeven. "Daartoe organiseren we maandelijks kenniscafés waarbij de ene keer de focus ligt op bewegingsonderwijs en de andere keer op algemene onderwerpen. Vanuit deze visie is ook het in februari gehouden symposium voortgekomen naar aanleiding van de tweet van sporthistoricus Jurryt van de Vooren: 'De top tien-ambitie is een hobby project voor de elitesport, gymles op school is opvoeding'. Dat hebben we groot gemaakt door mensen, waaronder de voorzitter van KVLO Jan Rijpstra, van buitenaf te vragen hierover te komen spreken. Het werd dus een landelijk symposium. Daar is heel wat uit voortgekomen. Er zaten toen wel veel 'believers' in

de zaal en die vinden sport vanzelfsprekend erg belangrijk. Daarom komt er een vervolgsymposium waarbij de nadruk meer op de belangen van het onderwijs gaat liggen. Hoe kun je de bezwaren van een druk programma voor rekenen en taal wegnemen door het belang van bewegen te benadrukken?"

Vakleerkrachten apart

Al vanaf 2008 worden vakleerkrachten door Sportservice Ede, Wageningen en Rhenen ingezet op de verschillende basisscholen. Het aantal scholen dat vraagt om een vakleerkracht groeit gestaag. Floor: "We hebben in februari een symposium gehouden. Daar werd gekeken hoe topsport en onderwijs zich tot elkaar verhouden. Daarna is bij veel scholen de interesse gegroeid om een vakleerkracht in dienst te nemen. We hebben een vakgroep die het heel belangrijk vindt om kennis te delen, met elkaar, maar ook met de scholen in de omgeving. We hebben recent een kennismiddag georganiseerd met als thema: De dynamische schooldag. Daarbij werd vooral gekeken naar het bewegen in het klaslokaal (physical activity) dat naast de gymlessen (physical education) kan worden ingezet. Een mooie bijkomstigheid was dat veel scholen op die kennismiddag ontdekten dat er een vakgroep in Ede bestond. Toen is het balletje pas echt goed gaan rollen".

Ter Hoeven: "We krijgen van de schoolbesturen het signaal dat het met name gaat om meer kwaliteit en visie bij het geven van de lessen LO. We denken met de scholen mee en we hebben veel meer te bieden dan een solitair opererende gymleraar of groepsleerkracht. Het werkt versterkend dat ook het college van burgemeester en wethouders en de ambtenaren de focus leggen op kwaliteit.

Sportservice ontwikkelt visie en expertise op het vakgebied en heeft daarbij dan ook een adviserende rol naar de gemeente en het onderwijs. De gemeente bepaalt natuurlijk in overleg met andere spelers in het veld uiteindelijk wel het beleid".

Het werkt versterkend dat ook het college van burgemeester en wethouders en de sportambtenaren inzetten op kwaliteit van het bewegingsonderwijs

Floor: "Team sport en bewegen bestaat uit buurtsportcoaches en vakleerkrachten. De vakleerkrachten draaien niet alleen de gymlessen, maar praten ook mee over het beweegbeleid binnen de school. De vakleerkrachten hebben

natuurlijk veel contact met de buurtsportcoaches om te zorgen voor verbindingen tussen sportverenigingen, de buurt, de zorgsector en het onderwijs. Voordeel van de ALO-bevoegdheid van een buurtsportcoach is dat we bij ziekte altijd een achterwacht hebben, want veel buurtsportcoaches kunnen gymlessen geven.”

Schoolzwemmen

“Schoolzwemmen is in Nederland sterk teruggegaan. Vooral omdat zwembaden er niet alles aan gedaan hebben om het product aantrekkelijk en zinvol te maken voor de scholen. Daarnaast waren ALO's vroeger de aanjagers maar die rol hebben ze al lang niet meer. Op sommige ALO's krijgt zwemmen een steeds meer ondergeschikte rol.

Binnen de gemeente Ede is het schoolzwemmen sinds dit jaar weer structureel onderdeel van het programma. De invulling is (nog) niet uniform, maar iedere basisschool kan het aanbieden. Soms als extra beweegmoment, soms wordt het tweede uur gym ingeruild voor zwemmen. En dat allemaal omdat een motie om te onderzoeken of schoolzwemmen weer levensvatbaar kon zijn, in de gemeenteraad ineens werd aangenomen.

Het zwembad en Sportservice Ede hebben het door de Calo ontwikkelde programma Swim2Play naar Ede gehaald. Het programma past goed bij het curriculum en de kerndoelen van het basisonderwijs, daar hebben de grondleggers van Swim2Play, René Dekker (oud bondscoach en docent zwemmen op de Calo) en Johan Harlaar (docent zwemmen op de Calo), uitstekend voor gezorgd. De belasting voor scholen is laag, kinderen komen 5 keer 45 minuten per schooljaar naar het zwembad. De kinderen krijgen een boeiend programma dat uitgaat van duurzame veiligheid en leeftijdsgebonden zwemactiviteiten. Ter Hoeven: “We hoopten dat zo'n vijf á zes scholen zouden meedoen aan de pilot. Dat werden er elf en voor volgend jaar hebben we al meer aanvragen”.

Strategie is kennis

“Doordat je met een goed onderbouwd verhaal komt zeggen schoolbesturen snel ja. Ze begrijpen het belang van schoolzwemmen”, aldus Ter Hoeven.

We praatten nog door over de toekomst. Het zwembad is onderdeel van een sportpark waar zo'n veertig verenigingen actief zijn. Een werkgroep binnen de gemeente, waar ook Sportservice deel van uitmaakt, onderzoekt of gymlessen niet gedeeltelijk kunnen plaatsvinden in de openbare ruimte zodat de accommodaties van sportverenigingen beter worden benut. “Je sluit dan beter aan op de belevingswereld van de kinderen”, volgens Floor.

Sportservice is samen met de gemeente, verenigingen en de provincie, aan het kijken of letterlijk en figuurlijk de hekken binnen het sportpark Peppelensteeg weg kunnen. We keken uit op een skatebaan en vol trots vertelde Ter Hoeven dat er iedere dag veel kinderen op allerlei niveaus en van alle leeftijden aan het skaten waren zonder dat daar enige vorm van begeleiding aanwezig is. In Ede wordt er van alles gedaan om het bewegen in de schijnwerpers te krijgen. Rond dat skaten is bijvoorbeeld samen met diverse partners, waaronder het Poppodium, een evenement opgezet waar veel kinderen op af zijn gekomen.

De visie van een open sportpark kun je omschrijven als ‘hekken weg’, deze omschrijving geldt ook voor Sportservice Ede. “Dat is eigenlijk wat we hier de hele dag doen, ook binnen onze organisatie. Via Swim2Play worden ook buurtsportcoaches betrokken bij de activiteiten in het zwembad. De ALO-opgeleiden voegen iets extra's toe aan het team in het zwembad.”

Op de Facebookpagina van Sportservice Ede is een groot aantal foto's te zien van een keur aan activiteiten die in Ede en omgeving gehouden zijn.

▲
*In Ede wel
schoolzwemmen!*

Contact

ronald.terhoeven@
sportservice-ed.nl

zwemfoto

Anita Riemersma

Kernwoorden

interview, Sportservice,
filosofie, schoolzwemmen